

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4Csp/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202950
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1618202950.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej G. o zaplatenie 591 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.10.2018 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 591 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 39,40 € od 26.10.2015 do zaplatenia, zo sumy 39,40 € od 26.11.2015 do zaplatenia, zo sumy 39,40 € od 26.12.2015 do zaplatenia, zo sumy 39,40 € od 26.1.2016 do zaplatenia a zo sumy 433,40 € od 10.2.2016 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.2.2017 uzatvorenej medzi ňou a postupcom Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, postúpil postupca na ňu pohľadávku voči žalovanému. Postupca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom dňa 9.12.2012 Zmluvu o hotovostnom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvorili Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO (ďalej aj „UZP“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1 053,80 €. Žalovaná opakovane porušovala svoje zmluvné povinnosti tým, že neplnila svoj záväzok v dohodnutých mesačných splátkach riadne a včas, v dôsledku čoho postupca podaním zo dňa 21.1.2016 označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“ vyhlásil v zmysle Hlavy 7. UZP splatnosť celého úveru a vyzval žalovanú, aby najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 21.1.2016 zaplatila dlžnú čiastku vo výške 607,49 €. Mimoriadna splatnosť úveru nastala ku dňu 9.2.2016, t.j. márnym uplynutím lehoty uvedenej vo výzve. Pohľadávka žalobkyne ku dňu postúpenia predstavovala sumu 791,82 € a pozostávala z istiny 488,37 € a príslušenstva 303,45 €. Žalovaná odo dňa postúpenia pohľadávky uhradila dlžnú sumu len čiastočne a to nasledovnými úhradami: dňa 25.4.2018 sumu 20 €, dňa 22.5.2018 sumu 30 €, dňa 25.6.2018 sumu 30 €, dňa 30.7.2018 sumu 10 €, dňa 28.8.2018 sumu 10 € a dňa 27.9.2018 sumu 10 €, čo dokopy činí 110 €. Pohľadávka žalobkyne tak ku dňu podania žaloby predstavuje 681,82 €. Podľa zmluvy mal byť úver splácaný v mesačných splátkach po 39,40 € vždy k 25. dňu v kalendárnom mesiaci. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňovala len splátky úveru splatné od 25.10.2015 do 25.12.2016 v počte 15 a celkovej výške 591 €. Zároveň žiadala priznať aj zákonné úroky z omeškania.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila.

3. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 28.8.2020 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 18.8.2020.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 9.12.2012 medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s, so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176 (ďalej len „právna predchodkyňa žalobkyne“) ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom súd zistil, že jej predmetom bol účelový úver na úhradu tovaru/služby - kuchynský blok P. vo výške 1 053,80 €, ktorý mala žalovaná splatiť 48 splátkami po 39,40 €, s dátumom prvej splátky 9.1.2013 a nasledujúcich splátok vždy k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, lehotou splatnosti úveru 25.12.2016, pri dohodnutej úrokovej sadzbe 27,08 % ročne, RPMN 31,1 %, priemernej RPMN 46,35 % a celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom 1 764,96 €. Strany si zároveň dohodli aj poplatok za poistenie vo výške 2,63 € mesačne, ktorý už bol zahrnutý v mesačnej splátke 39,40 €.

7. Listom zo dňa 21.1.2016 právna predchodkyňa žalobkyne z dôvodu omeškania žalovanej s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy vyzvala žalovanú k splateniu celého úveru čerpaného na základe tejto zmluvy, konkrétne k zaplateniu dlžnej čiastky 607,49 € najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Uvedený list bol odoslaný na poštovú prepravu dňa 25.1.2016.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou dňa 13.2.2017 právna predchodkyňa žalobkyne postúpila pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1 zmluvy na žalobkyňu. Zo žalobkyňou priloženej časti tejto prílohy je zrejmé, že predmetom tohto postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si uplatňuje voči žalovanej v tomto konaní. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka právnej predchodkyne žalobkyne voči žalovanej sumu 791,82 €, z čoho na istinu pripadalo 488,37 € a na príslušenstvo 303,45 €. Žalovaná do postúpenia pohľadávky uhradila na úver sumu 1 336,40 €, pričom poslednú platbu realizovala 25.11.2015.

9. Listom zo dňa 17.2.2017 právna predchodkyňa žalobkyne oznámila žalovanej postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobkyňu.

10. Z prehľadu splácania úveru predloženého žalobkyňou je zrejmé, že žalovaná do postúpenia pohľadávky zaplatila na predmetný úver sumu 1 336,40 €. Poslednú platbu pred postúpením pohľadávky žalovaná uskutočnila dňa 25.11.2015 vo výške 30 €, jednalo sa teda o úhradu realizovanú ešte pred zosplatením úveru.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

14. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

18. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnou predchodkyňou žalobkyne ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou táto poskytla žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 1 053,80 €. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže právna predchodkyňa žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

22. V danom prípade z úverovej zmluvy vyplýva dojednaná ročná úroková sadzba úveru vo výške 27,08 %. Úrok predstavuje odplatu za poskytnutie úveru, t.j. poskytnutie finančných prostriedkov veriteľom. Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné napr. pri peňažnej pôžičke alebo úvere dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov pri úvere však koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v

takejto situácii poskytoval veriteľovi, resp. veriteľ požadoval od dlžníka, neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní spotrebiteľských úverov v obdobných prípadoch. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy (k tomu porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.7.2009 sp. zn. 1 MCdo 1/2009). Súd v tejto spojitosti poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.4.2016 sp. zn. 8Co/152/2015, v ktorom tento okrem iného konštatoval, že doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností. Súd zároveň dáva žalobkyni do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27.5.2020 sp. zn. 6Co/284/2019, v ktorom tento dospel k záveru, že v situácii, keď obvykle požadované úroky na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch predstavujú 12 %, dohodnutý ročný úrok dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje tieto obvyklé úroky, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.

23. Súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi zmluvnými stranami v úverovej zmluve vo výške 27,08 % ročne podstatne (viac ako 2,5 násobne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru bánk, ktorá v mesiaci december 2012 činila 10,58 % ročne pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov (zdroj: <<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>>). Z tohto zistenia súd vyvodil právny záver o čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy v časti dojednaní úroku z úveru pre rozpor dohody o výške úroku s dobrými mravmi podľa § 39 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka, na ktorú neplatnosť súd prihliada bez ohľadu na to, či sa jej dotknutý účastník dovoľáva, alebo nie.

24. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalovaná do 25.11.2015 uhradila právnej predchodkyni žalobkyni na predmetný úver sumu 1 336,40 €. Vzhľadom na konštatovanú absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy v časti dohodnutých zmluvných úrokov, je potom zrejmé, že žalovaná k uvedenému dátumu, t.j. rok pred konečnou splatnosťou úveru dňa 25.12.2016, mala uhradenú už celú istinu úveru vo výške 1 053,80 €, ako aj dohodnuté poistné vo výške 126,24 € (48 x 2,63 €). Navyše, po postúpení pohľadávky zaplatila žalobkyni ďalších 110 €. Je teda zjavné, že žalovaná zaplatila na predmetný úver o 266,36 € viac, ako bola podľa zmluvy povinná (1 336,40 € + 110 € - 1 053,80 € - 126,24 €). Vzhľadom na túto skutočnosť súdu neostalo iné, len podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

25. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Žalovaná síce mala vo veci úspech v plnom rozsahu, v konaní jej však žiadne trovy nevznikli, preto jej súd nárok na ich náhradu nepriznal (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).